

perquè sigui amb nosaltres per sempre,
perquè ens ompli de la vostra gràcia i la vostra força,
perquè ens transformi i ens ensenyi a viure tal com vós heu viscut.
Ompliu-nos, Senyor Jesús, germà nostre Jesús, de la vida que només
vós podeu donar.

Ompliu d'aquesta vida el món sencer, i sobretot ompliu-ne aquells
que viuen en el dolor, en la pobresa, en la discriminació, en la
soledat, en la injustícia.

Jesús, Senyor nostre, germà nostre, conduïu-nos, a nosaltres i a tots els
homes i dones del món, a la vida eterna del vostre Regne.

Vós que viviu i regneu pels segles dels segles.

Amén.

○ Benedicció i comiat en silenci

Parròquia de Sant Feliu
de Torelló

18 d'abril de 2019

EL PA SENSE LLEVAT

Dijous Sant 2019

Hora Santa

Parròquies de Torelló

○ Introducció

No fa gaire estona érem reunits al voltant de l'altar com els apòstols aquella nit al Cenacle. Allà –ho sentíem a les lectures– Jesús els renta els peus; els vol explicar així el significat de fons de la seva vida, l'únic significat: l'entrega total per amor, fins al final, passi el que passi, donant-ho tot! Només així la vida és nova. Només donant-la sempre per amor. Tota la seva vida ha estat Eucaristia, acció de gràcies, donació. Però ara els parteix el pa i els reparteix el vi, el seu Cos i la seva Sang: perquè la mort que s'acosta serà font de vida, i Jesús restarà present enmig dels seus per sempre. És l'acte suprem d'amor, de donació total que s'estén al llarg de tota la història «fins que torni».

Nosaltres aquí en aquesta estona de pregària, volem tenir ben present aquest moment del comiat de Jesús. Resarem els salms de l'ofici de lectura del Divendres Sant, a dos cors, amb l'antífona abans i després. Després de cada salm i d'un temps de silenci, escoltarem un primer text de reflexió sobre el nostre lema pastoral i després la conclusió del llibre Llevat dins la pasta. Els primers cristians. Que tot ens ajudi a la pregària.

○ Cant d'Entrada

**El vespre abans que a mort fos lliurat,
sabent Jesús el temps arribat,
ell, com ningú mai no hagi estimat,
ens consagrà la seva amistat.**

Va prendre el pa i el va repartir:
és el meu Cos a tots ens va dir;
després passà la copa amb el vi:
la meva Sang, qui en beu viurà
en mi.

Memorial que el Crist ens deixà:
en el seu nom partim aquest pa;
bevem el vi; i aquest breu sopar
té l'abundor del món que vindrà.

○ Pregària dels fidels

Adorem el nostre Redemptor, que per nosaltres volgué morir i ser sepultat, per ressuscitar d'entre els morts, i diguem-li:

Senyor, tingueu pietat de nosaltres.

Senyor i Mestre nostre, vós que per nosaltres us féreu obedient fins a la mort i una mort de creu,

— ensenyeu-nos a sotmetre'ns sempre a la voluntat del Pare.

Vós, que sou la nostra vida i volguéreu morir a la creu per destruir la mort i tot el seu poder,

— concediu-nos de morir amb vós al pecat i de ressuscitar a una vida nova.

Rei nostre, que fóreu, com un cuc, el menyspreu del poble,

— ensenyeu-nos a seguir la vostra humilitat salvadora.

Salvador nostre, que donàreu la vida pels germans,

— feu que ens estimem mútuament amb un amor semblant al vostre.

Vós, que quan obríreu els braços a la creu atraguéreu tothom cap a vós,

— reuniu en el vostre Regne tots els fills dispersos pel món.

○ Parenostre

○ Oració

Jesús, Senyor nostre, germà nostre.

Vós, aquest vespre, abans de començar el camí de la creu, ens heu deixat aquest sagrament del vostre amor,

en la conjuntura que és la nostra, vivint la mateixa fe, la mateixa esperança, el mateix amor, i transmetent aquest tresor –tresor preciós que duem en vasos d'argila– a les generacions que pugen.

○ Càntic evangèlic (junts)

La meva ànima magnifica el Senyor,
el meu esperit celebra Déu que em salva,
perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa.

Des d'ara totes les generacions
em diran benaurada,
perquè el Totpoderós obra en mi meravelles.

El seu nom és sant,
i l'amor que té als qui creuen en ell
s'estén de generació en generació.

Les obres del seu braç són potents:
dispersa els homes de cor altiu,
derroca els poderosos del soli
i exalta els humils.
Omple de béns els pobres,
i els rics se'n tornen sense res.

Ha protegit Israel el seu servent,
com ho havia promès als nostres pares;
s'ha recordat del seu amor a Abraham
i a la seva descendència per sempre.

Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant,
com era en el principi ara i sempre
i pels segles dels segles. Amén.

○ Oració (junts)

Senyor Jesús, som aquest vespre davant vostre, perquè volem compartir el vostre camí.
Vós heu fet de la vostra vida sencera una obra d'amor constant;
vós heu fet créixer al vostre voltant totes les llavors de la fe i de l'esperança;
vós ens heu mostrat l'única manera de viure que és veritablement humana;
vós ens heu ensenyat la confiança més plena en Déu, el Pare.
Senyor Jesús, toqueu el nostre cor, doneu-nos la vostra gràcia, salveu-nos, ompliu-nos de la vida que només vós podeu donar.
Us ho demanem amb tot l'agraïment de què som capaços, perquè vós ens ho heu donat tot, i sense vós no podríem fer res. Amén.

○ Salm 2

Ant. Els reis prenen les armes, conspiren alhora els sobirans contra el Senyor i el seu Messies.

Per què aquest avalot de les nacions,
aquest complot inútil de pobles?

Els reis prenen les armes,
conspiren alhora els sobirans
contra el Senyor i el seu Messies:
«Trenquem els seus lligams, trenquem-los!
Traguem-nos el seu jou del damunt!»

Però se'n riu el qui té el tron al cel,
el Senyor els veu i se'n burla.
Aleshores els parla indignat,
la seva ira els desconcerta.

«Jo mateix he consagrat el meu rei
a Sió, la meva muntanya santa.»
Proclamo el decret del Senyor. M'ha dit:
«Ets el meu fill; avui t'he engendrat.
Demana-m'ho, i et daré els pobles per herència,
posseiràs el món d'un cap a l'altre.
Els governaràs amb ceptre de ferro,
els esmicolaràs com un gerro de terrissa.»

I ara, reis, tingueu seny,
apreneu, governants de la terra.
Respecteu el Senyor, sotmeteu-vos-hi,
veniu tremolant a fer-li homenatge,
no fos que el vostre intent acabi en la desfeta
si de sobte s'inflamava la seva ira.
Feliços els qui en ell es refugien.

Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant,
com era en el principi ara i sempre
i pels segles dels segles. Amén.

*Ant. Els reis prenen les armes, conspiren alhora els sobirans
contra el Senyor i el seu Messies.*

○ **Temps de silenci**

○ **Text de reflexió**

I el pa, sense llevat!

Perquè Déu havia dit per mitjà de Moisès a la gent del poble
d'Israel que eren esclaus a Egipte, que els faria sortir d'allà per portar-
los a una terra de llibertat. Era una cosa inversemblant, impensada!

Ant. Els qui em volen la mort paren els seus llaços.

○ **Temps de silenci**

○ **Text de reflexió**

*Continua la conclusió del llibre de P. VERBRAKEN, Llevat dins la
pasta. Els primers cristians, Montserrat 1978, pp. 180-182.*

d) A l'Església antiga, la consciència que es té de la fe és una realitat
dinàmica, viva, que germina, que esclata, que creix imperceptiblement,
que emergeix amb una lenta maduració abans d'aparèixer a plena llum
a fi de conèixer nous períodes de recerca vacil·lant i encara noves
platges lluminoses. Per això, la formulació de la fe és tan múltiple
(pensem en els nombroses professions de fe, en els concilis successius,
en les litúrgies diversificades), com si els cristians refusessin de fixar
per sempre un llenguatge que sigui perfectament adequat al contingut
de la paradoxa o «Tradició» (que cal no confondre amb «les tradicions»
o costums): en aquest camp, no hi ha res definitivament adquirit. Com
instintivament, l'Església ha desconfiat dels esperits massa subtils o
massa tallants; els ha preferit el sentit comú, potser menys obvi però a
fi de comptes més segur, del conjunt dels seus membres, fidels i
ministres, mútuament garants els uns dels altres.

Així doncs, la nostra Església, en els seus inicis, es mostra
simultàniament molt espiritual i molt encarnada. Tot alhora, és misteri
i és història. Misteri, perquè ha nascut del disseny de Déu i porta la
salvació. Història, perquè ha cavat laboriosament el seu solc en plena
humanitat.

Aquests han estat els seus primers passos. Aquesta serà igualment
la seva evolució a l'Edat Mitjana. I el seu comportament a l'època
moderna. A nosaltres ens toca ara de ser l'Església, de «fer Església»,

Els qui em volen la mort paren els seus llaços,
els qui busquen fer-me mal parlen de perdre'm,
i tot el dia rumien traïcions.

Però jo faig el sord, no escolto res,
no obro la boca, com si fos mut;
faig com si no hi sentís,
com si no tingués res a replicar.

Senyor, Déu meu, jo espero en vós,
no em deixareu sense resposta.
Aquest és el meu desig: Que no puguin celebrar-ho.
Si el peu em fallava, com se n'alegrarien!

Perquè em veig a punt de caure,
no puc oblidar el meu dolor;
confesso la meva culpa,
el meu pecat em turmenta.

Els qui em combaten perquè sí són molts,
són legió els qui m'odien sense motiu;
els qui em tornen mal per bé
m'acusen del bé que he buscat.

No m'abandoneu, Senyor,
Déu meu, no us allunyeu;
cuïteu a defensar-me,
Senyor, salvador meu.

Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant,
com era en el principi ara i sempre
i pels segles dels segles. Amén.

Només aquells que creguessin fermament que Déu faria possible això impossible tindrien aquesta salvació, perquè ningú no pot ser salvat per força, seria una contradicció, i Déu sempre respecta la llibertat humana (i sovint en paga les conseqüències!).

Així, doncs, els que ho creguin, que vinguin al sopar ja preparats –vestits, calçats i amb el bastó a la mà– per travessar el Mar Roig amb l'ajut de Déu. En aquell sopar de Pasqua, el pa serà sense llevat perquè en el desert el pa l'hauran de fer així, sense cap llevat que fermenti la pasta, i sense poder coure'l perquè no el podrien pas portar. I les herbes del sopar seran amargues, per recordar com n'és d'amarga l'esclavitud.

Tot això ens ho explica el llibre de l'Èxode. Per això, encara avui, el pa que fem servir en la missa és sense llevat. El llevat que fermenta la pasta per fer un pa ben gustós, és el llevat de la llibertat!

Jesús fa servir aquesta imatge en una paràbola (Mateu 13,33) per dir que Ell és el llevat que vol fermentar la vida de les persones humanes per donar-nos la felicitat que desitgem i que sols no podríem pas tenir. I per dir tot seguit que nosaltres també hem de ser el llevat que porti esperança i sentit a la vida de les persones que estimem. I així, junts, essent una sola pasta, fer un món cada vegada millor: el Regne de Déu!

Això és el que ens hem proposat a les parròquies aquest curs com a lema: ser «llevat dins la pasta», per fer junts, un món cada vegada millor, un món de germans, fills de Déu el Pare. La festa ens hi ajuda, ens ho fa celebrar.

o Cant

Déu té nom: Ell és sempre amb el seu poble,
solidari dels pobres i oprimits,
consciència i clam en els profetes
fent memòria contra tants oblits.

Quaranta anys pel desert, l'Egipte enrera,
fent camí, l'horitzó verge al davant:
llibertat, que és tot festa en l'assemblea,
terra nova, que el poble va creant.

Som temptats de tornar al vell esclavatge:
els vells ídols són dolços d'enyorar...
Car seguir l'Esperit, vol dir tothora
inventar de bell nou, recomençar.

Però el nou pa, el pasta un poble que treballa,
la suor raja alegre si és per tots;
llet i mel regalimarà la terra,
oliveres i palmes treuran brots.

I Jesús ens dirà: «convé que sigui»,
i obrirà al cel les branques de la creu,
i els clavells duren sang del seu Calvari
i la vida de tots tindrà aquest preu.

○ Salm 22,2-23 (21)

Ant. **Es reparteixen entre ells els meus vestits, es juguen als daus
la meva roba.**

Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?
No us arriba el meu auxili,
la pregària que us adreça el meu clam.

Crido de dia i vós no em responeu,
crido de nit, i no me'n feu cas.
I això que vós teniu el tron al santuari,
esperança d'Israel.

○ Salm 38 (37)

Ant. **Els qui em volen la mort paren els seus llaços.**

No em reprengueu, Senyor, tan durament,
no em corregiu amb tant de rigor.
Tinc clavades en mi les vostres fletxes,
la vostra mà s'ha descarregat damunt meu.

Heu estat amb mi tan sever
que no em queda en tot el cos res de sa;
són tants els meus pecats,
que els meus ossos no troben repòs.

Les culpes em cobreixen el cap,
són una càrrega pesada que em doblega.
Són tantes les meves nicieses,
que se'm tornen repugnants les ferides.

Camino prostrat i entristit,
vaig de dol tot el dia;
tinc tot el cos ardent de febre,
no hi queda res de sa.

Estic esgotat i desfet,
el meu plany és més fort que el crit del lleó.
Senyor meu, els meus anhels són davant vostre,
no us passen per alt els meus sospirs.

El cor em palpita, les forces m'abandonen,
i s'apaga la llum dels meus ulls.
Fins els meus amics s'allunyen de mi,
els meus parents es mantenen a distància.

mena de dependència). El bisbe és alhora el pedagog i l'interpret de la fe de la seva comunitat (en aquesta època, cada bisbe és anomenat «papa»); així mateix, el col·legi episcopal, successor del col·legi apostòlic, reunit entorn del bisbe o papa de Roma, successor de Pere, serà el pedagog i l'interpret de la fe comuna del poble cristià. Per a les primeres generacions, hom posseeix la fe veritable a mesura que està en comunió amb els veïns, i això es verifica en dos tipus de circumstàncies molt precises: d'un cantó, la concelebració d'una eucaristia i, de l'altre, la celebració d'un concili (local, regional o ecumènic); finalment, doncs, la pedra de toc de la fe és la caritat, cosa que ens situa de ple al cor de l'Evangeli.

○ Cant

Jesucrist ens ha estimat com ningú mai no ha estimat.
Pels camins d'aquesta nit ens va guiant com un estel.
Quan partim el Pa sagrat, ens fa do del seu amor:
És el Pa de l'Amistat, el Pa de Déu.

Cos sagrat! «Menja i seràs fort».
Calze sant! «Beu la meva sang.
Que jo sóc la Vida, i jo sóc l'Amor».
Oh Senyor, reuneix els homes en l'Amor.

Jesucrist ens ha estimat, com ningú mai no ha estimat.
Per a la gent de Natzaret, era el fuster i era l'amic.
Amb les mans ha treballat, com fas tu i com faig jo.
Sap el que és, amb la suor, guanyar-se el pa.

En vós confiaven els nostres pares,
hi confiaven i els vau alliberar;
clamaven a vós i eren deslliurats,
confiaven en vós i no els vàreu defraudar.

Però jo sóc un cuc, no pas un home,
befa de la gent i menysprea del poble;
tots els qui em veuen es riuen de mi,
amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa:
«S'ha adreçat al Senyor, que l'alliberi doncs;
que el salvi, si tant se l'estima!»

Però sou vós qui em traguéreu del si de la mare,
sou vós qui em confiàreu als seus pits;
acabat de néixer, em van dur a la vostra falda,
sou el meu Déu des d'aleshores.
No us allunyeu, que el perill és a prop
i no tinc qui m'ajudi.

M'envolta un ramat de braus,
m'acorrallen vedells de Basan;
com lleons que rugeixen i destrossen,
baden la boca contra mi.

Tot jo m'escolo com l'aigua,
tinc desarticulats els meus ossos,
el cor, com si fos cera,
se'm fon dins les meves entranyes,

tinc eixut com terrissa el paladar,
la llengua se m'hi encasta,
i m'ajaieu a la pols de la mort.

M'envolta una munió de gossos,
em rodeja un estol de malfactors;
m'han lligat les mans i els peus,
puc comptar tots els meus ossos.

Em miren, em contemplen satisfets,
es reparteixen entre ells els meus vestits,
es juguen als daus la meva roba.

Almenys vós, Senyor, no us allunyeu;
força meva, cuiteu a defensar-me.
Allibereu la meva vida de l'espasa,
que no mori entre les grapes del gos,
salveu-me de la gola del lleó,
gardeu de les banyes del brau
la meva pobra vida.

Anunciaré als meus germans el vostre nom,
us lloaré enmig del poble reunit.

Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant,
com era en el principi ara i sempre
i pels segles dels segles. Amén.

Ant. Es reparteixen entre ells els meus vestits, es juguen als daus la meva roba.

○ Temps de silenci

○ Text de reflexió

De la conclusió del llibre de P. VERBRAKEN, *Llevat dins la pasta. Els primers cristians*, Montserrat 1978, pp. 180-182.

Hem recorregut junts la història dels primers segles cristians. Volíem examinar, amb les exigències de la ciència i amb els ulls de la fe, el naixement i el desplegament de la nostra Església, per entendre-la millor i per servir-la millor avui. Heus ací el que es desprèn de la nostra enquesta.

a) D'entrada i abans que res, l'Església en els seus inicis ens apareix com l'aplec dels qui han rebut el testimoni dels apòstols referent a Jesús ressuscitat i salvador. És un poble bigarrat, format de grans i de petits, de savis i d'il·letrats, de sants i de pecadors. És oberta a tothom, jueus, grecs, romans, ètnies noves. No hi ha en ella cap exclusiva contra ningú, i cada batejat és un cristià amb tots els ets i uts. (És bo de remarcar-ho avui, perquè massa sovint sentim parlar de «l'Església» en els sentits restringits de «la Jerarquia» o «la Institució»).

b) Aquesta Església, poble humà de Déu, està en camí: ve d'un punt de partida, que és la Pentecosta, i va vers un objectiu, que és el retorn gloriós del seu Senyor (la «parusia»). Mentrestant, veu créixer els seus efectius, tot anunciant als homes la bona nova de la salvació (és l'evangelització, treball d'expansió) i instaurant entre ells el regne de Déu (és la cristianització, treball d'aprofundiment). Profundament dinàmica en tant que portadora d'esperança, l'Església no es confon, doncs, de cap manera amb l'ordre establert, sinó que s'acomoda a tots els règims polítics i a totes les mentalitats culturals, i la seva missió és de «fer avançar les coses» incessantment, de llançar sempre la humanitat vers el seu ple destí. En aquest sentit, els cristians són veritablement sal de la terra, llevat en la pasta, llum del món.

c) L'Església dels primers temps té un sentit agut de la comunitat local: Antioquia no és Jerusalem, Constantinoble no és Roma. La unitat de base és la diòcesi, la qual té arreu proporcions humanes. Els lligams que uneixen «les Esglésies» (en plural) entre elles són abans que tot lligams de comunió; caldrà temps abans no emergeixin algunes grans seus i, més encara, abans que Roma no s'imposi a la cristiandat (fins i tot aleshores, persistiran rivalitats tenaces i molts sectors refusaran tota